

ΤΑΚΗΣ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ

Οι Κύπριοι πρέπει να ξαναδηλώσουμε ότι είμαστε παρόντες στο αίτημα για λύση

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου-Δρουσιώτου
antigoni.drousiotou@phileleftheros.com

Πιστεύει πως μεγάλα προβλήματα όπως το Κυπριακό χρειάζονται μεγάλους ηγέτες και πείσιμονες λαούς, γι' αυτό πρόταξε το δικό του πείσιμα και κατάφερε να προγραμματίσει επίσκεψη ευρωβουλευτών στην κατεχόμενη Αμμόχωστο στις 5-7 του Μάρ. Αν, όμως, πάμε εκεί χωρίς να πλαισιωθούμε από μια κρίσιμη μάζα ανθρώπων και από τις δυο κοινότητες, επιστημαίνουμε με έμφαση ο ευρωβουλευτής Τάκης Χατζηγεωργίου, τότε το μόνο που θα καταφέρουμε είναι ακόμα μια καλή έκθεση, που θα ξεχαστεί σε κάποιο συρτάρι. Καλεί Ελληνοκύπριους και Τουρκοκυπρίους να στείλουν το μήνυμα διεθνώς ότι θέλουμε και μπορούμε να ξαναβάλουμε το Κυπριακό στην ατζέντα. Να πάει παντού το μήνυμα ότι δεν παραιτηθήκαμε.

▶ Με στεναχωρεί η εντύπωση που ήθελαν κάποιοι την Αριστερά να είναι υπέρ «μιας κάποιας λύσης»

▶ Δεν έπρεπε να μένουμε με σταυρωμένα τα χέρια, αναπαυόμενοι σε αποζητημένες δάφνες

-Πώς καταφέρατε μετά από πολύχρονη προσπάθεια να έλθει διερευνητική αποστολή της Επιτροπής Αναφορών στην Αμμόχωστο, 5-7 Μαΐου;

-Πίστευα πάντοτε ότι αν η κατοχή έχει αδύνατο σημείο, αυτό είναι η Αμμόχωστος. Υπάρχουν ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών που ζητούν την επιστροφή της πόλης χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Γι' αυτό νομίζω πως ακόμα και τώρα, με την Τουρκία βαθιά ριζωμένη στα κυπριακά εδάφη, μπορούμε να ζητήσουμε από τον κ. Γκουτέρες να επανέλθει στο θέμα διαβάζοντας μια έστω ακόμα φορά τα ψηφίσματα του Οργανισμού του οποίου προΐσταται. Το λέω αυτό γιατί με στεναχωρούν οι ανακοινώσεις του σχετικά με την Κύπρο. Ακόμα και αν θεώρησε πως στο Κραν Μοντάνα, η Τουρκία έδειξε «καλή διαγωγή» πως είναι δυνατόν η δήλωσή του να αγνοούσε πλήρως το γεγονός ότι η Τουρκία κατέχει την Κύπρο για σχεδόν μισό αιώνα; Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως δεν μπορεί να μην έχει ευθύνη και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Έβραλο το θέμα κατ'επιλογή στην Επιτροπή Αναφορών. Με επιχείρημα ότι παρήλθε δεκαετία από την προηγούμενη επίσκεψη στην Αμμόχωστο και επιπρόσθετα επανακατέθεσα τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

-Υπήρξαν υπερόχως δυσκολίες και εμπόδια, πώς ξεπεράστηκαν;

-Υπήρξαν «εκλογικευμένες» διαφορετικές απόψεις. Έμπαινε το επιχείρημα πως καταρτώσαμε παλαιότερα να εγκριθεί μια πολύ καλή έκθεση και πως τώρα διακινδυνεύουμε να πάρουμε κάτι λιγότερο. Με αυτή τη σκέψη επιχειρήθηκε να ανακοπεί το αίτημα για την επίσκεψη, αλλά ενόψει του επιδιωκόμενου στόχου, δεν νομίζω να ωφελέει περαιτέρω ανάληψη. Ισχυρή πεποίθησή μου ήταν και είναι πως ενόψει καλής έκθεσης μια δεκαετία πριν, δεν έπρεπε να μένουμε με σταυρωμένα τα χέρια, αναπαυόμενοι σε αποζητημένες δάφνες. Επιπρόσθετα έχω εμπιστοσύνη στις δυνάμεις μας και νομίζω πως τώρα πρέπει να επιχειρήσουμε κάτι που θα υπερβεί μια καλή έκθεση. Είναι γι' αυτό που στην ανακοίνωσή μου έγραψα πως αν στις 5-7 του Μάρ, πάμε εκεί χωρίς να πλαισιωθούμε από μια κρίσιμη μάζα ανθρώπων και από τις δυο κοινότητες, τότε το μόνο που θα καταφέρουμε είναι ακόμα μια καλή έκθεση, που θα ξεχαστεί και αυτή σε κάποιο συρτάρι.

-Εφικτό;

-Πιστεύω πως άμεσα πρέπει να δημιουργηθεί μια ομάδα που θα συντονίζει το όλο εγχείρημα.

Χρειάζεται να ξαναμετρηθούμε

-Από την άλλη αυξάνονται οι φωνές εναντίον της λύσης.

-Δυστυχώς βλέπω αρκετούς γύρω μου που πιστεύουν πως οποιαδήποτε λύση είναι κακή, και δεν μπαίνουν καν στον κόπο να μας πουν τι προβλέπουν ότι θα συμβεί χωρίς λύση. Είναι υποχρέωση δική τους αυτή η πρόβλεψη. Από την άλλη ακούω μια άλλη μερίδα που πιστεύει ότι με τη λύση, όλα θα κυλήσουν ομαλά. Για να μπει εις τα μέλλοντα θέλει ευπιστία, αλλά ευπιστία και αφελεια έχουν μικρή απόσταση. Με στεναχωρεί η εντύπωση που ήθελαν κάποιοι την Αριστερά να είναι υπέρ «μιας κάποιας λύσης». Αποψη μου είναι πως με οποιαδήποτε λύση θα χρειαστεί ο λαός να γεμίσει τα κενά της με την ισχυρή του βούληση να τη μετατρέψει από υποφερτή σε ικανοποιητική, και με την πάροδο του χρόνου, από ικανοποιητική σε καλή. Το 2004 έβλεπα καθαρά αυτή τη βούληση μιας πολύ ισχυρής κρίσιμης μάζας Κυπρίων. Σήμερα δεν το βλέπω τόσο καθαρά. Είναι γι' αυτό που είπα πριν πως χρειάζεται να ξαναμετρηθούμε. Είμαι απόλυτα βέβαιος πως κούβεντες περί διαιώνισης ή περί δύο κρατών που ακούγονται τελευταία, θα καταρρεύσουν οσονούπω, γιατί απλούστατα τέτοιες λύσεις περιέχουν τον ίδιο ή και μεγαλύτερο αριθμό εμποδίων από τις προσπάθειες για λύση ομοσπονδίας.

Η Αμμόχωστος είναι το αδύνατο σημείο της τουρκικής κατοχής

Η κίνηση «Οι γυναίκες επιστρέφουν» ήταν ό,τι πιο δυνατό οργανώθηκε ποτέ στη Κύπρο ενάντια στην κατοχή. Πρέπει να δούμε αν υπάρχει ακόμα κάρβουνο κάτω από τις στάχτες για να οργανωθεί κάτι που να έχει την ίδια εμβέλεια. Η Αμμόχωστος είναι μια πόλη που συμπυκνώνει ένα γερό κομμάτι της ευρωπαϊκής ιστορίας. Το μαρτυρούν τα μνημεία της. Είναι υποχρέωσή μας να προβάλουμε αυτή τη διάσταση. Χρειαζόμαστε λοιπόν μια κίνηση ανθρώπων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων που να στείλουν ξανά το μήνυμα διεθνώς ότι θέλουμε και μπορούμε. Πολλοί μπορεί να σκεφτούν ότι έτσι «αμμοχωτοποιείται» το Κυπριακό ή ξεχνάμε άλλες περιοχές. Δεν συμφωνώ. Άλλωστε με τέτοιες ιδέες πορευτήκαμε για χρόνια χωρίς αποτελέσματα.

-Ζητήσατε αυτή την υποστήριξη, ποια ήταν η αντίδραση;

-Μίλησα ήδη με τον δήμαρχο Αμμόχωστου, συναντήθηκα με οργανωμένα σύνολα της πόλης. Οι έξι ευρωβουλευτές κάναμε επίσης επαφές και από όλους βγαίνει το ίδιο μήνυμα. Η επίσκεψή είναι κρίσιμη σημασίας και αν ο κόσμος στηρίζει μπορούμε να ξαναβάλουμε το Κυπριακό στην ατζέντα. Πρέπει να δούμε ένα κύμα ανθρώπων που με εκκωφαντική σιωπή να στείλουν το μήνυμα που θέλουμε. Όλοι άλλωστε άρχισαν να νομίζουν πως παραιτηθήκαμε. Δεν το δέχομαι.

-Θα μπειτε στην περικλειστή πόλη;

-Νομίζω πως μάλλον ο κατοχικός στρατός δεν θα μας επιτρέψει την είσοδο. Εμείς θα το ζητήσουμε. Όμως το ζητούμενο είναι αυτό το οποίο υπογράμμισα ήδη. Οι Κύπριοι πρέπει να ξαναδηλώσουμε ότι είμαστε παρόντες στο αίτημα για λύση. Μεγάλα προβλήματα όπως το δικό μας χρειάζονται μεγάλους ηγέτες και πείσιμονες λαούς.

«Χρειαζόμαστε μια κίνηση ανθρώπων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων που να στείλουν ξανά το μήνυμα διεθνώς ότι θέλουμε και μπορούμε»

-Πώς βλέπετε το Κυπριακό στην παρούσα φάση του;

-Το Κυπριακό έχει επιβαρυνθεί από 43 χρόνια κατοχής. Η Τουρκία έχει βάλει τα πόδια της βαθιά μέσα στα κυπριακά εδάφη. Δεν μπορεί να κατανοήσει ότι λυμένο Κυπριακό θα πρέπει να σημαίνει την αποχώρησή της. Γι' αυτό η λύση πρέπει να δίνει τη βεβαιότητα πως η Τουρκία αποφάσισε να παύσει να κηδεμονεύει την τουρκοκυπριακή κοινότητα και πως στη συνέχεια (μετά τη λύση) δεν θα επιχειρεί παρεμβάσεις στα του οίκου μας. Οι παράμετροι της λύσης πρέπει να μας δίνουν αυτή την εικόνα. Είναι γι' αυτό που με ενόχλη η δήλωση του Γενικού Γραμματέα αμέσως μετά το Κραν Μοντάνα που έδειξε να αγνοεί αυτή την εύλογη ανησυχία μας. Δυστυχώς εδώ απέτυχε ο Νίκος Αναστασιάδης να πείσει πως η ανησυχία μας αυτή έπρεπε πάση θυσία να αναίρεθεί.

-Το μομέντουμ χάνεται;

-Τα όσα συμβαίνουν στην κυπριακή ΑΟΖ από τις ενέργειες της Τουρκίας δεν μπορούν να αποσυνδεθούν από το Κυπριακό. Όμως εδώ ως παραδεχτούμε ότι η πλειονότητα της πολιτικής ηγεσίας προεξάρχοντας του Προέδρου δεν πρόβλεψε αυτό που ήταν πέρα από φανερό ότι θα συμβεί. Μόνο τυφλοί δεν θα μπορούσαν να δουν τον ελέφαντα στο δωμάτιο. Ο Πρόεδρος ενόψει εκλογών μοίραζε χεριαφίτες ενώπιον δέκα τηλεοράσεων με όλους τους ηγέτες της περιοχής, χωρίς όπως έχει διαφανεί να είχαν αυτές οι συναντήσεις και συμφωνίες οποιοδήποτε θετικό αντίκρουσμα την κρίσιμη ώρα. Και ενώ κατανοώ πλήρως τη θέση πως τα ενεργειακά είναι εξουσία και αρμοδιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, και ως εκ τούτου δεν συναρτάνται με το Κυπριακό, ξέρω ταυτόχρονα πως όσα ερείσματα βρούμε θα είναι στην καλύτερη περίπτωση καθαρές και έντονες δηλώσεις στήριξης. Όπως οι πρόσφατες δηλώσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου αλλά και του προέδρου της Γαλλίας.

-Το φυσικό αέριο μπορεί να γίνει μοχλός λύσης;

-Είτε θα σπρώξει στη λύση είτε θα εγκαταστήσει τον πυλώνα της διχοτόμησης σε βάθος πέντε χιλιάδων ποδών κάτω από τη θάλασσα. Οι δηλώσεις του Προέδρου: «As περιοριστούν εις όσα τους αναλογούν», δυστυχώς δεν νομίζω ότι πέρασαν απαρατήρητες από την Τουρκία. Θέλω όμως να προσθέσω την απόλυτη πίστη μου, πως η λύση θα μπορούσε να σταθεί αν οι παράμετροι της σπρώχνουν την Τουρκία, αργά και σταθερά μακριά από τα εσωτερικά μας ζητήματα και αν η λύση φέρνει μαζί της, αργά και σταθερά συμβίωση των κοινοτήτων. Και βλέπω βέβαια καθαρά πως αυτό δεν μπορεί να γίνει από τη μια μέρα στην άλλη.

Να αξιοποιηθεί η ανάσα για πολύ σοβαρές αλλαγές

-Υπήρξε συζήτηση γύρω από το όνομα σας για τις προεδρικές, τι εμπόδια μια υποψηφιότητά σας;

-Κοιτάξτε, οι εκλογές πέρασαν και η ζωή κυλά μπροστά. Όλα συμβαίνουν είτε έτσι είτε αλλιώς και ένας πολιτικός πορεύεται με τα δεδομένα ως έχουν. Στην πολιτική δεν χωρούν πικρίες. Εγώ έχω εκλεγεί βουλευτής και ευρωβουλευτής σε πέντε συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις. Αυτό έγινε από το ΑΚΕΛ και από τον κόσμο του, αλλά και από αρκετούς άλλους. Με σεβασμό λοιπόν προς όλο αυτό τον κόσμο, τον οποίο θέλω να εκπροσωπώ δεν μπορώ να αφήνω ούτε μια λέξη να φύγει από το στόμα μου, που να δημιουργεί προβλήματα.

-Παύει να μετρήθηκε το όνομά σας σε κάποια δημοσκοπήση;

-Φραζία, έχοντας πει όσα είπα προηγουμένως, είναι νομίζω σωστό να προσθέσω κάποια πράγματα, κυρίως γιατί εκτός από σας με ρωτά και αρκετός κόσμος. Ξεκαθαρίζοντας ταυτόχρονα πως θα είχε πιο ουσιαστική χρησιμότητα αν γινόταν αυτή η συνέντευξη την ώρα που έπρεπε οι συζητήσεις για τον υποψήφιο. Απ' ό,τι καταλαβαίνω, από όσα άκουσα και έμαθα υπήρξαν διαφωνίες με επιχείρημα, πως δεν ήμουν αρκούντως εναρμονισμένος με τις κατευθύνσεις του κόμματος. Δεν συμφωνώ καθόλου αυτή την άποψη. Είναι αλήθεια πως εγώ είχα πάντα τη δυνατότητα να διατυπώνω θέσεις και απόψεις με έναν διαφορετικό τρόπο. Προσωπικά δεν βλέπω γιατί αυτή η εικόνα δεν είναι παρά μόνο κάτι θετικό. Άλλωστε υπάρχουν χίλιοι τρόποι να πεις «καλημέρα». Δεν δικαιολογείται να λέμε όλοι το ίδιο πράγμα με το ίδιο ύφος, τον ίδιο τρόπο και τις ίδιες λέξεις. Νομίζω ακόμα πως μια τέτοια στάση είναι που διευρύνει το ακροατήριό μας. Είμαι της σταθερής πεποίθησης ότι υπηρέτησα ολόψυχα και ολοκληρωτικά την εντολή που μου έδωσε ο κόσμος. Δεν λέω ότι εγώ κέρδιζα τις εκλογές. Ξέρω όμως ότι θα υπερασπιζόμουν αρκετά καλά την κάθε σωστή και εμπεριστατωμένη άποψη. Διάβασα τη θέση του Πολιτικού Γραφείου, ότι κανείς αριστερός δεν μπορούσε να κερδίσει. Μα αν είναι αυτό αληθές, και αν είναι επίσης αληθές ότι δεν κερδίσαμε με κάποιο εκτός της Αριστεράς, τότε ποιο είναι το συμπέρασμα;

-Πώς διαβάζετε το αποτέλεσμα των εκλογών, κερδισμένο ή χαμένο το ΑΚΕΛ;

-Είναι φανερό πως έδωσε μια γερή ανάσα στο Κόμμα το πέρασμα στον δεύτερο γύρο. Αυτή η ανάσα μπορεί άμεσα να αξιοποιηθεί για πολύ σοβαρές αλλαγές. Το κυριότερο για μένα είναι να μπει αέρα που να επιτρέψει βαθύ και ολοκληρωμένο διάλογο, να επανέλθει η διαλεκτική. Οι παράλληλοι μονόλογοι επιτρέπουν απλώς σε όλους μας να λέμε, ότι εμείς τα είπαμε. Πρέπει άμεσα να μπορούμε στην νέα εποχή. Οι εποχές και τα χρόνια φορτώνουν πράγματα, αλλά η αλλαγή που επέρχεται, εμφανίζεται σε ένα δευτερόλεπτο. Εννοώ πως το φράγμα μπορεί να θέλει χρόνια να γεμίσει αλλά ένα δευτερόλεπτο αρκεί για να δεις το χειρίσιμα.

Να ανοίξει δημόσιος διάλογος για την Αριστερά

-Πού βλέπετε να ηγηθεί η Αριστερά σήμερα;

-Η Αριστερά πρέπει να επιτρέψει το άνοιγμα ενός διαλόγου για το παρόν και το μέλλον της αλλά όχι μόνον μέσα στο Πολιτικό Γραφείο, ή στην Κεντρική Επιτροπή. Πρέπει να συμβάλει με μέλη και στελέχη της στη δημόσια αυτή συζήτηση. Μιλώ για μια δημόσια συζήτηση απέναντι στην οποία το ΑΚΕΛ δεν πρέπει να σταθεί επιφυλακτικά. Αντίθετα έχουμε ικανότητα στελέχη, που μπορούν να αντλήσουν ιδέες, να εμπνεύσουν και να εμπνευσθούν από μια τέτοια δημόσια συζήτηση. Ενόσω οι συζητήσεις όσο καλοπροαίρετες και αν είναι, γίνονται πίσω από κλειστές πόρτες και όχι μπροστά στην κοινωνία, όχι με την κοινωνία, τότε το μέλλον μας επιφυλάσσει να ξαναβιώσουμε το παρελθόν μας. Το μέλλον κούβαλα τερπιστο όγκο αλλαγών.

-Όπως;

-Αλλάζει ο χάρτης της οικονομίας, έρχονται σημαντικές εξελίξεις στην Ευρώπη και οι συνακόλουθα στην κυπριακή οικονομία. Αυτό θα αναταράξει την οικονομική μας βιομηχανία. Από αυτή τη διεργασία ο πολιτικός χώρος που έχει δικαίωμα και υποχρέωση να είναι ενεργητικά παρών είναι ο ευρύτερος προοδευτικός χώρος και το ΑΚΕΛ. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να τιθασεύσουμε την ενστικτώδη αρνητική μας στάση απέναντι σε κάθε ευρωπαϊκή κίνηση. Αν δεν το επιχειρήσουμε αυτό έγκαιρα θα βρεθεί η οικονομία μας σε κινούμενη άμμο. Στην παιδεία πρέπει να ανοίξουμε δρόμο για δικονομική σχολεία (για όσους το επιθυμούν) για να κρατηθούμε τον απόρρο της συμβίωσης ζωντανό.

-Οι επαφές με τους Τουρκοκύπριους γίνονται σε επίπεδο ηγεσιών.

-Κοινές συνενδρίες δεν πρέπει να αποκλείονται. Υπάρχει ένα ολόκληρο κίνημα περίεξ ημών που επιχειρεί αυτό το πράγμα.

Υπάρχει ένα ευρύτερο κομμάτι της κοινωνίας που ασχολείται με το περιβάλλον, τα δικαιώματα της γυναίκας, τον ρόλο της εκκλησίας. Δεν αρκεί να συμφωνούμε μαζί τους. Υπάρχει ένα κίνημα ανθρώπων που ενώ εκτιμά τον ρόλο μας και τη δράση μας, κάτι στον τρόπο που το κάνουμε δεν του επιτρέπει να έρθει κοντά. Κάτι υπάρχει που τους απωθεί. Και αυτό είναι η εντύπωση πως ανεξάρτητα από το τι λέμε δημόσια, πίσω από τα τείχη των γραφείων μας λέμε κάτι άλλο. Πρέπει να σπάσει αυτή η καχυποψία.

-Μοναδικός τρόπος είναι να έχουν λόγο και ρόλο.

-Ποια Αριστερά θέλετε;

-Θέλω μια Αριστερά που να έχει την ίδια οπτική είτε έχουμε εκλογές είτε όχι. Δεν γίνεται όταν έρχονται προεδρικές να αναζητούμε κάποιο που μοιάζει και λίγο ή και πολύ με τους άλλους. Χρειαζόμαστε η Αριστερά, να έχει μια εικόνα που να ξηνάει συνειδήσεις, που να εμπνέει τα στελέχη του κόμματος αλλά και τον κόσμο. Χρειαζόμαστε η Αριστερά να ηγηθεί του πολέμου κατά της διαφθοράς. Σε όλα τα επίπεδα. Νομίζω είπα αρκετά.

-Θα είστε ξανά υποψήφιος στις ευρωεκλογές του '19;

-Απόφαση του τελευταίου συνεδρίου του ΑΚΕΛ δεν το επιτρέπει. Δεν ξέρω και τι θα γίνει στη Κύπρο μέχρι τον Ιούνιο του 19 που λήγει η θητεία μου. Ξέρω όμως πως όση εμπειρία και γνώση απέκτησα δεν θα την αφήσω να πάει χαμένη. Ούτε δικαιούμαι ούτε μου επιτρέπεται. Άλλωστε οι πολιτικοί δεν είμαστε δημόσιοι υπάλληλοι. Δεν αφηρητούμε βάσει κανονισμών. Αφηρητούμε όταν ο λαός μας πει φτάνει, ή όταν κρίνουμε ότι οι δυνάμεις μας δεν είναι το επιτρεπτό. Φτάνει να κρίνουμε σωστά. Θα μείνω πάντα κοντά και δίπλα στον κόσμο που με στηρίζει τόσο χρόνια.